

Nro. 31.

A' FELS. R. TSASZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBÖL.

*Költ Bétsben Octobernek 14-dik napján 1796-ik
esztendőben.*

*Nunc ad te, et tua, magne pater, consulta revertor:
Si nullam nostris ultra spem ponis in armis,
Si tam deserti sumus, et semel agmine verso,
Funditus occidimus, nec habet fortuna regressum.
Oremus, Pacem, et dextras tendamus inermes.*

Virg.

* * * * *

Frantzia Ország.

Az 500 személlyeknek Sept. 23-kán tartott
ülésekben *Pelet* nevezetű *Orátor* elé álván
azt mondotta vala: Hogy az újj esztendőnek fel-
derülésével, ő semmit is jobbat nem kívánhatna,
mint azt, hogy abban, minden hadakozó Hatal-

mosságokkal, a' jó békesség helyyre állittassék, a' ki, minthogy nem mindennek a' maga inye szerént talált szollani, a' maga beszédében, a' nagy lárma által, egynéhány versben meg-akadályoztatott, végtére pedig, a' maga beszédét azzal a' jóvaslással rekesztette-bé, hogy a' törvényt tévő hatalom, *Corpus*, a' *Prussussal*, *Spanyól Országgal*, *Sárdiniával* 's többekkel kötött békesség kötésekkel hogy meg-vagyon elégedve, azt a' Directoriumnak valamelly követtség által tudtára adni igen jó lenne, a' melly szovaira a' többekkel együtt *Pelet* Orátornak, *Mathieu* azt mondotta; hogy azok iránt leg jobb volna leg előbb valamelly titkos *Commissióban* emlékezetet tenni, és hogy a' végett egy nap rendeltessék-ki, a' mellyben a' közönséges békesség meg-szerzése is elé-fordúljon, a' melly végtére nagy lármázások után, ki is rendeltetett.

A' Frantzia Respublika fundamentuma megvettetése innépét, az Ország belső dolgaira ügyelő Minister *Benezek* rendelése szerént, a' közelebb múlt Sept. 22-kén tartották-fel *Párisban*, a' melly rendelések, a' régi Pogányok szokásaik, iz érzéseik szerént vóltanak meg-tétetettve. — A' több tzeremoniák között, a' Nap az *Apolló* formájában jelent meg, a' kit figuráson az órákot jelentő számok ki-tsinálva vettenek körül, és szekérbe fel-ülvén, a' szekerét 12 lovak húzták. — Ezen szekeret követték az időnek 4 szakaszai, mindenik külön külön szekérre lévén ki-tsinálva, a' melly pompát fényessé tenni nem akarván a' természet szerént való Nap, helyette a' setét felhők rukkoltanak-élé, és tsak nem az egész napon mind esett az eső; estvére kelve pedig fel-tisztulván az idő, mind az *Illuminatio*, mind pedig a' tűzi mester-ség általa igen széppe tétetett.

Hadi Történetek

Fegyver Tarmester Gr. *Latournak*, ezen hónapnak 6-kán, *Biberachból* küldött tudósittása szerént, ámbár az ellenség a' mint arról a' leg közelebb küldött levelünkben emlékeztünk vala, a'

Fegyver Tármester seregin győzedelmeskedett legyen is, mindazonáltal még is elébb nyomúlani nem tartotta tanátsoknak, hanem sokkal jobbnak látta lenni azt, hogy mentől kevesebb kárral lehet, vonnya vissza magát. — Ez által a' fennebb említett Fegyver Tármester arra ösztönözött, hogy a' maga hadi seregével elébb nyomulván, *Biberachnál* száljon táborba, F. M. L. Gr. *Mercandin*, *Winterstaedten*, Gen. Gr. *Baillet* pedig *Oggelshausen* felé mentenek-elé.

A' mint az ellenségnek maga vissza húzásabeli mozgásaiból itélni lehet, a' Fegyver Tármester Úr azt gondolja, hogy az ellenségnek semmi más egyéb tzelja nintsen, hanem csak az, hogy a' maga colonnéit egymástól ki terjesztvén, az által a' maga vissza hazását könnyebbé tehesse, és *Stockach* felé nyomúlhassan vissza.

Az ellenség ezen mozgásának szemmel való tartása, és az ő szándékában való megakadályoztatása végett, Gen. Gr. *Bailletnek* olyan rendelés adattatott-ki, hogy az előre járó sereggel, ezen hónap 7-kén *Saulgen* felé nyomúljon-elé, a' maga forpósztyait pedig az *Ostrak* vizéig külgye-ki. — F. M. L. *Mercandin* is, hogy ugyan azon idő alatt *Zenetsweilerig* nyomúljon-elé, az ő forpósztyai pedig az említett folyó viznél, a' Gen. *Bailletével* magokat egyesítsék, az iránt vett parantsolatot. A' Fegyver Tármester meghatározta vala magában, hogy azon a' napon, maga is *Buchan* felé menvén, *Condé* Hertzegét *Reichenbach* környékére külgye-ki, F. M. L. *Fröhlich* pedig olyan rendelést kapott vala, hogy *Wangentől* *Marchdorf* felé nyomúljon-elé.

Az ellenség mozgásairól ezen hónapnak 7-dikén ismét tudósittást akart venni a' Fegyver Tármester, hogy az elébb való nyomulásra ahoz képest teheszen rendelést.

Olasz Ország.

A' mióltatól fogva a' *Génuai* Tanáts, az ottan lévő *Frantzia* követnek, fenyegetődző sok

rendbéli sürgetéseire, a' Respublika ki-kötő hely-lyeit, az Anglus hajók előtt bé-zárattatta, az ol-tától fogva, az Anglusok is, a' *Génuai* hajókkal ellenséges módon kezdettenek bánni, és egyné-hányot azok közül el is vettek. — Gen. *Bounaparte*, *Massena* és *Sahüget* Generálisokat *Mántua* előtt hagyta, maga pedig Sept. 18-kán *Máylandba* ment, és 24-dikben is még ottan vólt.

A' *Florentziai* Congressusba lévő Plenipotentiariusza a' Pápa ö Szentségének, *Monsig. Galeppi*, a' ki Sept. 14-kén *Romából* oda villzá ment vala, olyan parantsolatot vett, hogy a' békesség kö-tését illető Punctumokra, a' Pápa ö Szentségének azt a' feleletét és maga meg-határozását tégye-meg, hogyha a' Frantziák, a' magok vélekedé-seik mellett továbbra is meg-akarnának maradni, ö Szentsége kéntelen lélzen magát a' *Néápolisi* Király mellé tsatolni, és a' *Romai* népnek közön-séges kívánsága szzerént, az egész had folytatását, vallást illetővé tenni és ki-nevezni, annak pedig végre való hajtására, minden erejit fel-áldozni.

A' Sept. 23-kán költ *Romai* levelek szzerént, a' Status Congregatiójának Sept. 21-kén tartott ülésiben meg-határozottatott, hogy a' Polgárságból egynéhány truppokból álló osztály katonaság állit-tassék-ki, mellynek végre való hajtására, a' szük-séges tendelesek már meg is tétettettek. — Ezen Corpus Stabja, a' leg elébb való tagokból fog ki-állittatni, és ezen truppok vezérlőjévé Hertzeg *Rezzonikó* nevezetett-ki; *Aldobrandini*, *Gábrielli*, és *Justiniáni* Hertzegek Obersterekké, Hertzeg *Monterous* pedig Oberstlieutenantá lettenek. Ezen truppok fő-tifztyeivé, a' nemesi rendből fognak fel-vétettetni; a' hadnagyok, zászló tartok, al-tifztek pedig, a' tehetösebb polgárok, és kereske-dők közül fognak ki-neveztetni; köz emberekké végtére, tsak a' mester emberek közül fognak bé-vétettetni, de azok is tsak úgy, hogyha a' helységekbeli tífztségtől, az addig való jó magok viseletekről, bizonyyságot tudnak elé-mutatni. — Ezen corpusnak szállásául 32 kazármák rendel-

tettenek-ki, a' mellyek közül mindenikbe 150 emberek lakhatnak; a' Polgárságnak ilyen moddal való fegyverbe öltöztetése pedig, a' Statusnak leg keményebben való óltalmazása végett határozatott-meg.

A' Frantziák ellen *Nápolyban* még mind erősen fegyverkeznek, és mintegy 3000 emberekből álló sereg, a' Pápa ö Szentsége földin *Ponte-Cervonál* fekszik, a' mellyről a' Nápolytanusok azt beszélik, hogy azok a' katonák el-szökések meg-akadályoztatások végett küldettettek volna oda; de a' környülállások többnyire azt mutatják, hogy a' *Nápolyi* Király a' maga egész ereit, a' felső Olasz Országban lévő Császári táborral szándékozik egyesíteni.

A' Frantzia Respublika fundamentuma megvettete, innepit az *Austriai Lombárdiában*, nevezetesen pedig *Máylámban*, a' Sept. 23-kán az onnan küldetett levelek szerént, azon hónapnak 22-kén tartották fel, a' mellyen Gen. *Bounaparte* is megjelent, és a' melly napon a' Municipalitas azt publikáltatta, hogy az onnan Frantzia Országba el-vitt kezesek, többnyire majd mind szabadon botsáttattanak, és hogy még csak 10-zen maradtanak volna őrizet alatt.

Batáviai Respublika.

Hágából Sept. 24-kén. Azon 25000 emberekből álló Fr. truppok közül, a' mellyek a' mi Respublikánk költségén tartottattanak, mintegy 10000 emberek a' *Rénus* alsó mellyékére mentenek, a' többi pedig a' mi Országunkban benn maradván, azokat Gen. *Jean* kommandirozza; a' *Batáviai* truppok fő vezérlését pedig Gen. *Daendels* vette a' kezihez. — Ide tegnap az á' hir érkezett, hogy az *Antverpiai* Telegrafus, a' Frantziák Generálja, *Masséna* győzedelmeit közlette volna az *Antverpiaiakkal*, és hogy Gen. *Wurmser* a' maga szándékában nem boldogúlhatott.

Némelly kereskedők, a' Nemzeti Gyűlésnek

azt adták-fel, hogy minekelőtte az *Angliai* ellenvaló Proclamatió ki-adattatnék, nékiek addig *Angliból* feles Jofzágok fogna meg-érkezni, a' melylyek már útjokban is vagynak, a' mellyre a' decretaltatott, hogy azon dolog, a' tengeri dolgokat folytató Commissiónak adattassék által, és vele a' Proclamatió tzélja szerént tselekedjék. — Hogy *Gallitzia* szélére, vagy 60,000-ból álló *Muszka* tábor fog öfzve gyülekezni, annak a' hire *Hágában* is el-terjedett; Gen. *Hocheról* pedig azt belzéllik, hogy a' Frantziák északi táborát ő fogná vezérelni.

Austriai Belgium.

A' *Brüsszeli* Sept. 22-kén irt levelek azt hirtetik, hogy *Trieren* azért kívánnak az *Austriai* truppok keresztül nyomúlni, hogy a' *Jourdán* táborát, a' *Rénuson* való visszahúzására kényszerítsék. — Egynéhány napok alatt pedig, Frantzia Országának belső részéből, 8000 emberekből álló truppok jövének ki, két colonnéba mentenek volna *Hundsrücken* felé; és hogy a' *Namuri* garnizon is, minden corpusokkal együtt, a' mellyek a' *Másvize* mellyékin hofzára fekütnének, igen sebes lépésekkel sietnének a' *Rénus* alsó mellyékire menni. — A' Republikánusok, a' mióta magokat visszahozták, a' katonák ő közüllök nagyon kezdettenek elszökösni. — A' Republika fundáltatása innepit, a' közelebb múlt hónapnak, Sept. 22-kén tartották fel az *Aust. Belgiumban*, a' mellynek elvégezése után, a' templomokban közönséges játékok tartottattanak.

Brüsszelben nem regiben is, a' mostani Igazgatás fojtói ellen felette sok fel-lármázó irások hányattattanak szerte széjjel. — Sept. 20-kán pedig, midőn a' Fr. Commissariusok a' klastromokban találtató mindenféle dolgokat inventáltak volna, a' nép között az iránt felette nagy lármátámadott, a' melly akkor ugyan le-tsendesített, de félő, hogy nem sokára nagyobb ereiben ki ne üsse magát. — A' *Brüsszeli* Sept. 23-kán költ le-

velek is igaznak lenni hirtelik azt, hogy *Jourdán* helyett, *Gen. Beurnonville* fogná a' fő vezérlest kezihez venni. — *Luxenburból* azt írják, hogy ottan igen sok rendbéli truppok takarodnának naponként a' *Mosella* mellyéke felé, az ártillérias, és munitzios szekerekkel egyetemben, a' marhadögi pedig közöttök meg-betsülhetetlen kárt okozott volna.

Nagy Britannia.

A' Sept. 20-kán költ *Londoni* levelek tartások szerént, a' *Spanyól* Udvarnak, az *Angliai* Udvarnál lévő követje, *Marquis las Casas*, *Madridből* olyan parantsolatot vett, hogy minden embereivel együtt *Londonból* mennyen vissza, a' ki nek emberei vissza indittattattanak ugyan, de maga a' követ, gyengélkedő egészsége miatt, még akkor *Báthban* kéntelenített maradni. — Né melly levelek azt írják, hogy a' *Madridba* lévő *Anglus* követ *Lord Bute* is, a' *Londonba* való vissza menetele iránt parantsolatot vett volna, de a' fennebb említett *Londoni* levélben a' vagy on, hogy Sept. 20-káig a' *Lord Bute* vissza jö vetele iránt még semmi parantsolat ki nem adat tatott. — A' *Lissabonból* leg közelebbbről érkezett posta hajó, *Londonba* azt a' hirt vitte, hogy az *Angliai* hajóknak, a' *Spanyólok'* ki-kötő helyeikben való el-tartoztatások hire, a' *Portugallusokat* nagyon meg-illette, és hogy a' *Portugalliai* Udvar, csak hogy a' *Frantzia* Respublikával háborúba ne bonyolodják, készebb inkább valamelly summa pénzt fizetni a' *Frantzia* Respublikának.

Az *Anglusoknak* *Scipio* nevezetű hadakozó hajójok, *la Pique* és *Promte* nevezetű fregattájokkal együtt, a' *Hollándusoknak* *Surinámban* és *Martinique* szigetnél 10 kereskedő hajójokat fogták-el. A' *Hollándusoknak* *Seeland* 64, *Brake* 54, *Thaile* 36, *Mirmin* 16, *Pyl* 16 ágyújú és de *Braak* nevezetű hadakozó hajóik, a' mellyek eddig *Plymouthban* fekütnének, a' *Nagy Britanniai* flották mellé vétettettek-fel szolgálatba. — Az idén *Angliá*.

ban igen jó termése vólt a' gabonának. — Az Anglusoknak a' napnyugoti *Indiában* lévő, szárazon való regularis hadi erejek, 21,000 emberekből; a' tengeri erő pedig, 19 linéa hajókból, és 36 fre-gattákból áll. — A' Sept. 17-kén ki-adattatott *Londoni Udv.* Újságból azt olvassuk, hogy az Anglusok a' Frantziák *l'Andromache* nevezetű fre-gattájokat, és még vagy 5 kisdeg hajóikat el-fog-ták vólna. — A' *Korsikai* hírek, az Anglusokra nézve igen kelemetesék. — A' *Dánia*, és *Tripolis* között való békesség már helyre állott.

Német Ország.

A' Német Birodalombéli Ország Gyűllése, a' mint azt a' *Regensburgi* levelek hirlelik, Oct. 17-kén fog leg előbbször újjolag tartattatni, a' melly-re már is felesen ölzve gyülekeztenek. — *Máintzban* nem régiben egy ölzve esküvés nyilatkozta-tott-ki, melly szerént az ölzve esküdtek azon igye-keztenek, hogy azon várast a' Frantziák kezére játszodhassák, melly végett azt a' plánumat készi-tették vala, hogy a' Frantziák tettetésből, ravasz-ságból, *Hartenbergnél* tsapjanak a' mi vitézeinkre, de a' leg keményebb erőt, *Weissenau* felé fordit-sák, a' melly idő alatt az ölzve esküttek, a' vá-rost is imitt amott fel gyujtván, a' benne valókat annak oltásával tegyék foglalatosokká; ezen gonofzt-tévőknek fejei közül 5 már el-fogattatott.

A' Fr. kóróna nagy gyémántját, a' mellyet, a' mint közönségesen tudva vagyon Regentnek neveztenek, a' mostani Frantzia Igazgatószék, *Berlini* kereskedő *Treskowitz*hoz tétette zálogba. — Azon gyémánt 256 karetet nyom, és a' *Berlini* Udvar *Juweliere Reklam*, 3 millió forintra betsülte annak az árát.

Wallendarból Sept. 30-kán. Generál *Kray* a' Frantziákat *Heddersdorfnál* Sept. 29-kén óllyan szerentsésen támogta-meg, hogy őket azon kör-nyékből és *Neuwidból* is ki-kergette. — A' tsata, mind a' két rélzről igen kemény vólt, és nyoltzad fél óráig tartott. — Gen. *Kray* Frantzia Gen. *Ber-*

nardottehez egy trombitást azért küldett vala által, hogy a' városnak való kedvezés iránt véle beszélhessen, mellyre a' fegyverszűnés Sept. 30-kán 9-óráig határozottatott-meg, azon napnak reggelin pedig Gen. *Kray Bendorfból Neuwidba* ment, az öfzve való beszélés végett. — A' Frantzia Generálok *Neuwidben* még ebédnél ültenek, mikor a' miéinkék réájok ütettének. — A' *Neuwidi* vezedelemről egy onnan jött Sept. 30-kán költ levélből ezt olvassuk. — A' tegnapi nap ezen város lakossaira való nézve felette rettenetes vólt. A' város, annak két rendbéli ostromoltatása után, a' melly alatt az emberek vére patakka fojt, végtére estvéli 8 órakor a' Császári vitézek birtokába esett. — Igen sok házok fel-prédáltattanak. — Ezen város ma neutralissá neveztetett, a' melly ki-nevezésnek punctumai hogy miből áljának, azt még tudni nem lehet. — A' *Rénus* mellyékiről, ki-vévén *Düsseldorfat*, a' Frantziák már mind el-takarodtanak.

Ulmából Oct. 3-kán. A' *Condé* Hertzeg *corpussa* fő kvártélja *Memmingenben* vagyon; Fegyver Tármaster *Latour Laupheim* felé húzta magát. — Tegnap és tegnap előtt, az egymással hadakozó két tábor forposztyai, egyik a' másikkal keményen viaskodtanak. — Az *Eszlingeni* úgyan tsak Oct. 3-kán irt levelekből pedig azt olvassuk; hogy Gen. *Petrásch*, *Neutlingen* környékében, Gen. *Nauendorf*al magát egyesítette vólna. Ezen Generálisok seregei közül mindenik, a' végett igyekeznek már *Schwarzfeld* felé, hogy Gen. *Moreaut*, a' *Rénuson* való maga vissza húzásában meg-akadályoztassák. — *Weingarten* felöll is, a' mint a' *Kempteni* Oct. 5-kén irt levelek hirtelik Sept. 30-kán, és Oct. 2-kán rettenetes ágyúzás hallottatott, és a' mint beszélük, három rendbéli ütközet után, a' Frantziák ottan keményen megverettettek, a' kik onnan *Stockach* felé húzzák már magokat vissza.

A' *Rénus* alsó mellyekéről Sept. 28-kán azt írják, hogy a' Frantziák Generálja *Bonneau* is, a'

Máintz alatt vett kemény sebei miatt meg-halá-lozott volna. — A' Gen. *Beurnonville* fő kvártélja *Mühlheimba* vagyon, az ő Stabja pedig *Kolonia* túlsó részén fekszik. — Gen. *Beurnonville* az egye-sült tábornak tsapán tsak a' bal szárnya vezér-lését vállolta magára; *Jourdán* a' jobb szárnyát, a' tábor közepet pedig *Kléber* vezéreli. Mihelyt pedig, a' Frantzia tábor fő-vezérlését *Beurnon-ville* a' kezéhez vészi, *Jourdán* is a' vezérlésről azonnal le fog mondani.

A' Frantziák Generálja *Scherp*, a' melly Pro-clamatiot a' *Spirai* Püspökségben lévő *Bruchsal* nevezetű városban ki-adattatott, arra néki ezen következő válasz küldetett:

Valameddig *Philippsburg* a' Németek birto-kában lészén, soha is mi (a' magok tulajdonokat óltalmazni meg-határozott *Bruchsal* lakossai) meg-hodoltatott lakosoknak nem tartathatunk, a' hon-nan mind a' Császárhoz, mind pedig a' Német Bi-rodalomhoz való kötelességünkről gyakran meg kell emlékeznünk. Hogyha pedig valaki a' Ge-nerális Urnak azt mondotta volna, hogy mi a' Generális Úr vezérlése alatt lévő truppok ellen fegyvert fogtunk volna, az a' mi tselekedetein-ket rosszul magyarázta; mivelhogy mi tsak arra esküdtünk-meg, hogy kézszebbek lészünk, a' tu-lajdonaink meg-oltalmazásaik által meg-halni, mint sem azoknak el-ragadozások által koldo-sokká lenni, és azt akarjuk, hogy a' mi véres verejtékeinkel szerzett vagyonaink, ne másnak, hanem a' mi gyermekeinknek maradjanak, melly-hez képest magunkat ki-pufztitatni, az Isten há-zait meg-fertéztetni tellyességgel meg nem enged-jük. — Nem vagyunk mi azért hitetlenek, hogyha ezen fel-tett tzeljainkat, mind a' mi, mind pedig a' mi familiánk vérével, a' kik hasonló lélektől lelkesítettnek, életünkel, és halálunkal is meg-petsételni szándékozunk: mind egy a' mi nekünk, hogy valaki a' mi vagyonainkat, erőszakos Con-tributzió fel vetése, és fel szedése által tsikorja ki, vagy pedig azoktól ragadazó kezek által fojz-

tattassunk-meg, mind a' két történet tsak koldus botra juttat.

Generális Uram talám azt gondolja, hogy a' mi városunkat el nem égette, azért a' Hadi Törvényből erővel ki-sajtólt Jus szerént, töllünk Contributiót, váltságát kívánhat? Miért nem tselekedtenek e' képpen a' mi Német vitézeink, midön 1793-dikban, *Elsászbán Brumatig* nyomúltanak elé? Azt mondja továbbá Gen. Uram a' 3-dik tikkelyben, hogy mi óllyan nép ellen fogtunk vólna fegyvert, a' kik hadat nem izentek nekünk. De miért kíván hát Gen. Uram töllünk, fel nem égetésbeli váltságát, hogyha Gen. Uram itten mint barátunk, úgy mulatózik? Mi, a' nyugodalomnak és a' békességnek szeretői, hát hivatuké ide jöni Gen. Uramat? Hát vétettünké mi valaha a' Gen. Uram személje, vagy Nemzete ellen? Bizonyára leg kissebbet se mutathat Gen. Uram e' félét; azért mi se hitelenek, se párt ütök, se pedig meg-vakitott lakosok nem vagyunk, hanem valósággal kegyes Német familiák atyai vagyunk, a' kik magunkban azt végzettük-el, hogy a' mi vagyonainkat, ha külömben nem lehet, életünk elvesztésével is oltalmazzuk: annakokáért hogyha Gen. Uram, óllyan érzékenységgel biró férjfiú, a' millyennek magát lenni ki-adta immár, ne háborgassan minket a' mi jussainkban, hadja a' mi birtokainkban minden vagyonainkat, és marháinkat, vagyha azokkal kíván élni, mintegy vendég, fizessen-meg érettek. Mondjan-le azért a' maga kívánságáról, és úgy mi is le-tsendesedvén azok lészünk, a' kik eddig vóltunk. — Hogyha pedig Gen. Uram minket továbbá is fenyeget, mi se mástól, se Gen. Uramtól meg men tébojittatunk, és el-hitetheti azt magával, hogy mi emberül el-lent állunk, és a' mi gyermekeink meg-öldöklése-kért, a' mi házainknak fel-égetésekért, a' Gen. Uram fel-fegyverkezettyeiknek vérekben állunk bosszút, és hogy halálunk óráján is, mind az égnek, mind pedig a' mi maradékainknak, a' Gen. Uramon való bosszú állásokat kívánjuk, és utólsó

lélekzetünkben is azon gyilkosokat, és tolvajokat, a' kik nekünk, a' mi honnyainkban nyugodalmoson élni meg nem engedték, átkozni fogjuk. Annakokáért a' mi Polgár társaink közül akár mellyikre való leg első lövés, mind a' mennyi harangok vagynak, azoknak félen való verésekre ad alkalmatosságot, a' mellyre a' kegyesen gondolkozó Német Polgárok, *in Massa* felkelvén, a' magok ellenségek ellen fegyvert fognak, és ezt fogják mondani: *Német Országban lévő atyánkfiai! Betsüllettel jobb meg-halni, mint sem gyalázzattal élni.*

Lengyel Ország.

Muszka Fejedelem *Czerniszow*, a' maga Muszka Országba vissza menő útjában, Sept. 11-kén érkezett meg *Lembergbe*. — Ezen Fejedelem már meg-öregedett, a' kinek egyetlen egy leánya van, a' felesége pedig *Romában* halálozott-meg. Ezen Fejedelmet is a' már két izben ütette-meg a' gutta, elsőben *Bolognában*, a' mellyből úgy kigyógyított, hogy annakutánna egy páltzával járhatott, másodsor pedig *Romában*, de a' második gutta ütése meg-gyógyítására, minden proba haszontalanná lett; annakokáért *Velentze* felé, vissza térvén, *Bétsbe* érkezett vala, a' hol egy darab ideig ismét múlatott. — Ezen Fejedelem egyszer a' Muszka flottának Admirálissa vólt, mostan pedig az Admirálitás törvényt tévő székinél V. Praesidens, hogy pedig szerte széjjel utózik, annak immár 5 esztendeje.

* * *

M. Vásárhelyről Sept. 20-kán 1796-ban.

Örök Emlékezetére

N. M. Gróf TELEKI JÓSEF Urnak

(a' N. Úr maga szól.)

Old fel szárnyaidat, bus Lélek, az emberi fáradt Testnek lántzaitól: kiesebb 'sik nyilik előttünk!

Újj Haza! Jer mennyünk-el ahoz, Kinek Udvara
ott fenn

Csillagos Ég öblös boltyán túl, messze ki-terjedt,
Roppant épületinn e' Világnak kívül; a' boldog
Lelkeknek szelid Országába. Hol élet, egészség
Tellyes kutfejei epe nélkül folynak örökké.
Ott az az Úr a' Kinek keze tégedet alkota böltsenn
Tisztább Elméből, 's veled az sárt meg nemesítte.
Hivú — Indúlyunk! és adjunk annak az Urnak
Háládást és Tiszteletet. Körülötte talállyúk
Hajdoni szép Eleink arnyékit. *Grázda, Szilágyi,*
Hunyadi, és Teleki neveket, kik az Egig emelték.
Ő köztök lesz már ezután a' mi múlatozásunk.
Kikkel, az oltárnál Szeretet szent lántzai, 's az Vér
Egybe kötöttek vólt: legyetek már boldogok —

(a' Keservesek.)

— Isten!

El mene a' Nagy Lélek! Csendes nyugadalómra
Szállának Porai. A' Virtus tiszta Baráttya
Nints többég. A' hideg föld immár lakhelye.

Házunk

Ofzlopa, 's egy, Haza fényes Rendei Csillaga
tünt-el.

Az külső Nemes Elme, 's a' munkás Nemzeti
lelkek,

Az meg alutt köz jó, 's ügyét vesztette Szegénység,
Az Haza, az Felség, és Szent Koronája hijában
Kerdik: Hol *Teleki*? Ama Bölts, Nagy Férfiú!

Nintsen!

El-vesztettük Atyánk, 's hiv Polgár emberi Tár-
sunk!

Az bársony, 's lágy selyme helyett eme drága
bogárnak

Gyász rúha öltözetünk, és siralom Innepi notánk!

* * *

Oh Haza! Sok *Teleki Jósef* — mint az Ha-
vasoknak

Öbleiben a' magos árbotzfa — Nemes kebeledben
Nöjjön! 's Az Magyar Nemzetnek jó neve hírét,

Honn; 's a' kevély nyiltabb szemü szomszédok-
nak elötte,
Erkölt's, emberi és Hazafi sziv, 's Elme tüzével,
Mint Ez: több Fiad is tegye nagygyá 's tiszte-
letessé!

T u d ó s i t á s.

*Füskúti Landerer Mihály, könyv-nyomtató, és
könyvárosnál jövő Sz. Leopoldi Pesti Vásárkor,
következendő újj könyvek találtatnak.*

Gottholdnak külömbkülömbféle Dolgokról 's
Alkalmatosságoktól vétetett és az Istennek Ditsö-
ségére 's az emberi indúlatoknak meg-jobbitására
intéztetett kegyes elmélkedései, mellyeket Német
nyelvből fordított Takáts Adám 8. 1796. 1 fl. 20 kr.

A' jó Gazda Afiszony, avagy olly hasznos
Könyvetske, mellyben az Afiszonyoknak házaik-
ban és házaik körül, némelly hasznos és meg ki-
vántatandó dolgok meg-irattattak és a' mellyet kö-
zönségessé tett Veres Mihály 8. 1796. 34 kr.

A' Szép Uránia Amérikában, egy érzékeny
Játék 3. Fel-Vonásokban, ki-adta Karadi István
8. Pesten 1796. 20 kr.

Törpe Péter. Késértető Történet a' tizen-
harmadik Századból második Darab. 36 kr.

— — Mind a' Két Darab. 1 for. 12 kr.

Gyöngyösi Istvánnak költeményes Marad-
ványi, mellyeket a' régi nyomtatás és kézírások
szerént újra ki-adott *Dugonits András* Kir. Oktató.
Két Dar. szép Postapapíroson 3 for.

— — Nyomtatón pedig az árra 2 for. 30 kr.

(Az első Darab magában foglalja 1) *Dugo-
nits András Urnak Elöljáró-Beszédet.* 2) *Gyöngyösi
István életének historiáját.* 3) *Az egész Charikliát.*
A' második pedig. 1) *A' Murányi Vénust.* 2) *A'
Palinódiát.* 3) *A' Rózsa koszorút.* 4) *Kemény Já-
nost.* 5) *A' Kupidót.* — Az első Darab, Gyön-
gyösi képevel, a' második pedig *Veselenyi Grófnée-
val díszeskedik).*

Barmokat Orvosló-Könyv: mellyet a' Köz-
jónak hasznára ki-botsátott Tolnay Sándor, a'
Barmokat Orvosló Tudományak Tudósa, és
Pesten a' Kir. Universitásban közönséges Kir. Pro-
fessora. 8. 1796. 51 kr.

(Ez a' Könyv, a' lovaknak, szarvas marhá-
nak, juhoknak, sertéseknek 's a' t. betegségeit, és
azoknak orvoslásak módját tökéletesen, és funda-
mentomosan magában foglalja).

Takáts Adám, hallotti Prédikázióinak 6-dik
és utolsó Darabja 36 kr.

— — Mind a' hat Darab. 3 for. 36 kr.

Temer Kilian mindennapi közönséges és ba-
ráttságos Levelek, a' levél irásban gyakorlatla-
noknak kedvekért és hasznokért követésre való
például ki-botsátottanak 8. 30 kr.

Németh Mihály, Sövényházi Plebánus. A'
sellyem Juhokról való Oktatása 8. 36 kr.

Juh-tartásról rövid Oktatás, mellyhez adatta-
tott a' Dohány termesztésnek Mestersége 8. 24 kr.

Új módi Magyar Selyem-Ruha: az az Magyar
Országának a' Sellyem eresztő bogaraktól követe-
zendő különös Hasznok és Gyarapítások 8. 10 kr.

A' jól rendelt Mezei Gazdagságra oktató,
Kézi könyvetske, mellyet a' magyar Ifjúság' hasz-
nára magyara fordított Szilágyi Sámuel. 8. 40 kr.

Házi-Kertész, az az: hasznos, és tapasztalá-
sokkal erőssített Oktatás, mint kellessék hasz-
nosz Gyümölcös-fákat, és szükséges konyhabéli
zöldségeket nevelni. 8. 1796. 24 kr.

Gánem és Fernáh Napkeleti-Történet. 12 kr.

A' Magyaroknak eredetéről, ezeknek Ki-
rályainak életekről, viselt dolgaikról 's a' t. Ma-
gyar Versekben adta Ketskeméthy Zsigmond. 8.
15 kr.

Rosenstein Miklos K. Svéciai Fő-Orvos Or-
vosi-Tanáts, a' Gyermeknek' nyavalyáiknak meg-
eszméréséről és gyógyításáról. 8. 1 for. 30 kr.

Szakáts Könyv (Új) 8. 24 kr.

Magyar-Országi Királynéknek az ő Kir. jus-
sokkal együtt való historiája. 8. maj. 36 kr.

Frantzia-Országna, az első fel-zendülésétől
fogva el követett gyilkos és szerentsetlen Törté-
nete. 8. min. 36 kr.

Magyar Gyász: avagy második Lajos Ma-
gyar Királynak a' Mohátsi mezőn történt vesse-
delme. Verseken 8. min. 30 kr.

Kosztolányi Sándornak egész elztendöbeli Va-
sárnapokra intéztetett Sz. Beszédei Két Darab.
8. 2 kr.

Mátyus István (M. D.) Diaetetikája. Hat
Darab. 8. maj. 9 for.

Dugonits András, Kir. Oktató Jeles Törté-
neti. Két Könyv. Az első magában foglalja Töldi
Miklóst, és Ételkát Karjelben; a' második, Bá-
tori Máriát, és Kún-Lászlónak szomorú Történetit.
8. 2 kr.

— — A' Gyapjas Vitézek. Két Könyvben 8.

(Gyermekeknek Fisikája ki-adta Szönyi Be-
niámin. 8. 20 kr.

Herfort és Klárka, egy érzékeny Sziveknek
Kedvekért ki-adott Historia. 8. 1 fl. 15 kr.

Gazda Embernek Könyvetskéje, magyara
fordította Veszprémi István. 8. 15 kr.

Articulli Diaetales (Novellares) ab Anno 1715.
usq. A. 1792. 8. 2 fl.

* * *

Titt. *Lehótzky* Úrnak ez a' munkája: *Stem-
matologia, S. Status Regni Hungariae genealogice
descripti P. I. 4to* 1796. árúttatik itt Bétsben *Doll
Aloysius* Könyváros bóltjában, a' Sz. István tem-
ploma piatján.